

RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI

PREZES

Maciej Berek

Warszawa, dnia 16.07.2010 r.

RCL. DPA.520-32-10

DP-913/10/W

Pan

Maciej Klepacz

Zastępca Szefa Centralnego

Biura Antykorupcyjnego

W odpowiedzi na pismo z dnia 30 czerwca 2010 r. dotyczące projektu rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie stanowisk służbowych w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym oraz wymagań w zakresie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych, jakie powinni spełniać funkcjonariusze na poszczególnych stanowiskach służbowych, Rządowe Centrum Legislacji zgłasza do tego projektu następujące uwagi:

1. W odniesieniu do tabeli określającej wymagania kwalifikacyjne w zakresie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych, jakie powinni spełniać funkcjonariusze CBA na poszczególnych stanowiskach służbowych, co do rubryki określającej wykształcenie jakie powinni posiadać funkcjonariusze CBA na poszczególnych stanowiskach służbowych zwraca się ponownie uwagę by doprecyzować i dostosować termin wykształcenie „wyższe” zgodnie z terminologią przyjętą w art. 2 ust.1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2005, Nr 164, poz.1365 z późn. zm.). Ustawa w art. 2 ust. 1 pkt 5 jako „studia wyższe” określa studia prowadzone przez uczelnię posiadającą uprawnienia do ich prowadzenia, kończące się uzyskaniem odpowiedniego tytułu zawodowego. Następnie, ustawa rozróżnia określenia „studia pierwszego stopnia” i „studia drugiego stopnia”. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 7 jako „studia pierwszego stopnia” ustawa określa studia licencjackie lub inżynierskie, umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności w określonym zakresie kształcenia, przygotowujące do pracy w określonym zawodzie i kończące się uzyskaniem tytułu licencjata albo inżyniera, natomiast w pkt 7 jako „studia drugiego stopnia” ustawa określa studia magisterskie, umożliwiające uzyskanie specjalistycznej wiedzy w określonym

WPLYNEŁO

Departament Antykorupcyjny
CENTRALNE BIURO ANTYKORUPCYJNE

21-07-2010

Nr (znak) sprawy..... DP-1809/10/W
Ilość załączników..... 1

CENTRALNE BIURO ANTYKORUPCYJNE

2010-07-20

2906/W

CENTRALNE BIURO ANTYKORUPCYJNE
Kaderny i Ogólny

2010-07-20

KO-9912/10

zakresie kształcenia, jak również przygotowujące do twórczej pracy w określonym zawodzie, kończące się uzyskaniem tytułu magistra albo tytułu równorzędnego. Powyższe zmiany należy uwzględnić w uzasadnieniu do projektu rozporządzenia oraz w omawianej tabeli, poprzez dokonanie odpowiedniej korekty. W sposób analogiczny zostały określone wymagania w zakresie wykształcenia wyższego w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 listopada 2009 r. w sprawie warunków w zakresie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na określonym stanowisku służbowym (Dz. U z 2009, Nr 194, poz.1499 z późn. zm.).

2. Przy kolejnej nowelizacji ustawy upoważniającej należałoby rozważyć zasadność uzupełnienia zakresu tematycznego szkoleń podstawowych i specjalistycznych, o których mowa w rubryce III tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia. Oczywistym jest, że zadania, które zostały nałożone na CBA mają charakter szczególny i wymagają przedsięwzięcia szczególnych środków, w tym uprawnienia Szefa CBA do kształtowania swobodnej, ale nie dowolnej polityki kadrowej i zadaniowej. Biorąc pod uwagę powyższe niezasadnym wydaje się twierdzenie, że wprowadzenie takowej regulacji prowadziłyby do ograniczeń w specyfice działalności CBA. W zbliżony sposób uregulowany został zakres tematyczny szkoleń zawodowych przeznaczonych dla funkcjonariuszy innych służb specjalnych jak np.: ABW czy AW (rozdział II § 20-24 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 maja 2003 r. w sprawie zasad i trybu szkolenia zawodowego funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (Dz. U. z 2003 r., Nr 89, poz. 822 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 lipca 2003 r. w sprawie zasad i trybu szkolenia zawodowego funkcjonariuszy Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2003 r. Nr 141, Poz. 1360, z późn. zm).

3. Niezasadne, nawet przy uwzględnieniu specyfiki działalności służb specjalnych, i budzące wątpliwości w świetle konstytucyjnej zasady sprawiedliwości społecznej, która powinna obowiązywać w demokratycznym państwie prawa jest odstąpienie od normy określonej w § 3 ust. 1 projektu rozporządzenia (wersja z dnia 12 czerwca 2010 r.) zobowiązującej funkcjonariusza, który wyjątkowo, mimo nieposiadania wykształcenia wyższego został powołany na stanowisko na którym takie wykształcenie jest wymagane, do uzupełnienia wykształcenia w terminie 3 lat od dnia powołania na stanowisko oraz konsekwencji prawnych nie uzupełnienia tego wykształcenia w określonym terminie.

Postulat „urzeczywistniania zasady sprawiedliwości społecznej” występujący w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest definiowany jako *nakaz tworzenia*

sprawiedliwego prawa i uchylania prawa niesprawiedliwego. Idąc dalej, termin sprawiedliwość społeczna, w potocznym rozumieniu oznacza przyznanie człowiekowi tego, co z tytułu jego wkładu pracy lub zasług słusznie mu się należy, a w ujęciu prawnym przyznanie każdej jednostce należnych jej praw wynikających z zasad demokracji.

Zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem z zakresu szkolnictwa wyższego zdobycie wykształcenia wyższego, najogólniej rzecz ujmując, ma na celu uzyskanie wiedzy i umiejętności w określonym zakresie kształcenia, by przygotować do należytego i rzetelnego wykonywania pracy w określonym zawodzie. Niemal zawsze regułą jest również to, że w przypadku naboru na określone stanowiska wymagane od kandydata jest określone wykształcenie, umiejętności i doświadczenie zawodowe. Celem naboru na stanowiska, gdzie wymagane jest wykształcenie wyższe, często precyzyjnie określone np. wykształcenie prawnicze czy ekonomiczne, jest obsadzenie na nim osoby, która posiada teoretyczną i praktyczną wiedzę w wymaganym zakresie, a której z reguły nie posiada osoba, która takiego kierunku kształcenia nie obrała albo w ogóle nie obrała żadnego. W związku z tym, w przypadku naboru na dane stanowisko, na którym wymagane jest wykształcenie wyższe i określone umiejętności, w pierwszej kolejności pod uwagę powinny być brane osoby, które spełniają wymagania w tym zakresie, zwłaszcza co do wykształcenia, gdyż umiejętności praktyczne jak np. biegłe posługiwanie się bronią palną można z reguły nadrobić w okresie krótszym niż 3 letni okres wymagany na uzupełnienie wykształcenia. Dopiero, w przypadku braku takich osób, mogą zdaniem Rządowego Centrum Legislacji być brane pod uwagę osoby, które nie spełniają wymagań w zakresie wykształcenia, ale spełniają inne, ważne dla stanowiska wymagania mieszczące się w kategorii „szczególnie uzasadnionych przypadków”. Zaleca się przy tym wąską interpretację pojęcia „szczególne uzasadnione przypadki”.

W tym świetle niezasadne wydaje się odstąpienie od zobowiązania funkcjonariusza do uzupełnienia wymaganego wykształcenia w określonym terminie, jak i odstąpienie od uregulowania konsekwencji prawnych, w przypadku nie uzupełnienia przez funkcjonariusza wymaganego wykształcenia w określonym terminie, gdyż może to prowadzić do nierównego traktowania funkcjonariuszy (np. tych którzy w momencie naboru spełniali wymagania co do wykształcenia i kwalifikacji językowych, a nie spełniali istotnych wymagań co do biegłości w posługiwaniu się instrumentami wykorzystywanymi przez służbę specjalną, podczas gdy osoba powołana na stanowisko nie spełniała wymagań co do wykształcenia i kwalifikacji językowych, ale spełniała doskonale pozostałe wymagania). Proponuje się więc, przywrócić tych uregulowań w formie ustępu 2 oraz dodatkowo w

ustępie 3 uregulowanie następstw prawnych sytuacji, w których funkcjonariusz nie uzupełni wykształcenia w terminie wskazanym w rozporządzeniu, uwzględniając specyfikę działalności Centralnego Biura Antykorupcyjnego i gwarantowaną konstytucyjnie zasadę sprawiedliwości społecznej;

4. Należy również ponownie przeanalizować zasadność zamieszczenia w projekcie rozporządzenia przepisu przejściowego, który regulowałby sytuacje tych funkcjonariuszy CBA, którzy w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia nie będą spełniali wymagań w zakresie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz uregulować następstwa prawne sytuacji, w których funkcjonariusz nie uzupełni wykształcenia w terminie 5 lat od powołania na stanowisko służbowe w sposób wskazany w piśmie poprzednim (§ 30 ust. 2 Zasad techniki prawodawczej).

5. Należy zaktualizować informację o spełnieniu wymogu określonego w art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), zgodnie z którym projekty rozporządzeń podlegają udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej z chwilą ich przekazania do uzgodnień z członkami Rady Ministrów.

Wiceprezes
Rządowego Centrum Legislacji
dr Jacek Krawczyk